

Slovenski dom

Štev. 36.

V Ljubljani, v petek, 13. februarja 1942-XX

Leto VII.

Izključno pooblaščenec za oglaševanje Italijanskega in tujega
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana
Redazione Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Il bollettino No 621:

Incessanti attacchi aerei contro Malta

Il Quartiere Generale delle forze Armate comunica:

In Cirenaica nulla di importante da segnalare. Concentramenti di automezzi nemici presso Elaver sono stati attaccati e parzialmente distrutti da formazioni dell'arma aerea.

Un Curtiss risulta abbattuto dalla caccia tedesca.

Nonostante le avverse condizioni atmosferiche, velivoli germanici hanno compiuto azioni distruttive diurne e notturne contro gli aeroporti di Malta e colpito a pura con bombe del massimo calibro nei pressi dell'Isola un incrociatore britannico.

Una incursione è stata effettuata, senza conseguenze, da apparecchi avversari su alcune nostre isole dell'Egeo.

Vojno poročilo št. 621:

Nepretrgnani letalski napadi na Malto

Uradno vojno poročilo št. 621 pravi: V Cirenaiki nič posebnega. Oddelki našega letalstva so napadli zbirališča avtomobilskih vozil pri Elaverju in jih delno razbili. Nemški lovci so sestrelili eno letalo vrste Curtiss.

Kljub neugodnim vremenskim razmeram so nemška letala podnoči napadla letališča na Malti in na kljuno poškodovala z bombami največjega kalibra blizu otoka nekog angleškega križarka.

Sovražna letala so napadla brez posledic nekatere naše otoke v Egejskem morju.

Špansko-portugalski posveti v Seville

Štiriurni razgovor med generalom Francom in predsednikom portugalske vlade Salazarjem

Sevilla, 13. febr. s. Predsednik portugalske vlade Salazar je včeraj imel v Seville posvet s španskim zunanjim ministrom Suerjem. Zatem so se Salazarju poklonile mestne oblasti, malo pred poldnevom pa je s portugalskim poslanikom v Madridu in z zunanjim ministrom odšel v mestni grad, kjer mu je izkazala vojaške časti Francova telesna straža. Po pregledu častne čete je portugalskega predsednika sprejel general Franco. Razgovori med Francom in Salazarjem so trajali vsega skupaj štiri ure in pol ter so se končali snoči ob 19. Portugalski ministriški predsednik se bo danes vrnil domov.

Berlin, 13. febr. s. V nemških političnih krogih z velikim zanimanjem spremljajo posvetovanja med generalom Francom in portugalskim ministrom predsednikom Salazarjem. Iz več razlogov se vzdržujejo slehernega presojanja in razlaganja o pomenu tega odgovora. Pravijo pa, da je dosledno, če se domneva, da je pri teh posvetovanjih bilo nekaj točk, ki so živo aktualne. Treba je potem tudi vpoštevati, da so iz Španije in

Zadnje priprave za narodno proslavo zasedbe Singapooreja na Japonskem

Hitlerjeve brzojavne čestitke. Mojitov mandžurskega cesarja za zmago. Boji v Singapooreju. Napredovanja v Birmi

Tokio, 13. febr. s. Iz uradnega vira poročajo, da bo japonski ministriški predsednik Tojo takoj po padcu Singapurja imel v poslanski in v gornji zbornici govor, v katerem bo poudaril pomen zasedbe tega oporišča tudi glede bodoče japonske vojne politike. V vladnih krogih trdijo, da ta govor ne bo nič manj važen kakor je bil tisti, ki ga je predsednik vlade imel 31. januarja. Poslanska zbornica pripravlja brzojavno čestitko za japonski ekspedicijski zbor na Malaji. Brzojavka bo poslana takoj, ko bo Singapur čisto zavzet.

Tokio, 13. febr. s. Uradno poročajo, da bodo ljudske manifestacije v radost nad zasedbo Singapurja imele bojevniki značaj. Proslave bodo po vsej Japonski imele enoten značaj.

Bangkok, 13. febr. s. Novice iz Singapurja poročajo, da japonski oddelki, ki so začeli končni napad na angleške sile, ki so še tam, vedno bolj stiskajo obroč, v katerem so Angličje zaprti.

Tokio, 13. febr. s. Gosti oblaki dima pokrivajo mesto Singapur in nabrežja pri trdnjavi, tako da to močno ovira razgled japonskim letalskim oglednikom. Zdi se pa zanesljivo, da je na skrajnem zahodnem koncu cesarskega pomola zasidranih še kakih 30 parnikov, ki čakajo, da bi odpeljali na varno angleške politične in vojaške poglavarje.

Berlin, 13. febr. s. Hitler je iz svojega Glavnega stana poslal ob zavzetju Singapurja japonskemu cesarju prično brzojavno čestitko. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je pa čestital predsedniku japonske vlade in zunanjemu ministru v imenu nemške vlade.

Tokio, 13. febr. s. Mandžurski cesar je takoj, ko je zvedel, da so japonske čete stopile

v Singapur, odšel v tempelj Kankou, kjer je dolgo molil za zmago.

Tokio, 13. febr. s. Japonski oddelki, ki so v severozahodnih predmestjih Singapooreja, so začeli tiste predele čistiti. Včeraj so spet začeli boj za uničenje angleških čet, ki so še v mestu. Pred začetkom teh operacij so Japonci metalj tetake, v katerih svetujejo prebivalcem, naj se umaknejo na varno in naj pričakujejo prihoda japonskih čet. Poudarjajo, da je japonsko poveljstvo storilo vse, da bi nasprotnikom omogočilo, da se odpovede nekoristni obrambi, ki bi prinesla trpljenje samo nebojevnikom. Napad so je začel šele, ko je angleško poveljstvo odbilo japonski oklic, naj se branilec Singapooreja vdajo.

Tokio, 13. febr. s. Japonsko vrhovno poveljstvo sporoča, da so mornariška letala 9. februarja v množini napadla 4 holandska letališča pri Bata-viji, uničila 20 nasprotnikovih letal in razne vojaške naprave.

Japonsko vrhovno poveljstvo sporoča, da je japonska mornarica v vodah pri Singapooreju potopila dva rušilca, pomožno vojno ladjo, pet prevoznih ladij in poškodovala sedemnajst trgov-

skih ladij. Japonci so pri tem izgubili sedem letal. Angleških letal je bilo uničenih 124.

Tokio, 13. febr. s. Japonsko vrhovno poveljstvo poroča, da so japonske čete zasedle mesto Mataban, ki leži na desnem bregu reke Salweena v Birmi in je vojaško zelo pomembno.

Vrhovni poveljnik hrvaških vojnih sil na potu skozi Ljubljano v Rim

Ljubljana, 13. febr. s. Hrvaški maršal in vrhovni poveljnik vseh hrvaških vojnih sil Kvaternik je v spremstvu generala Oxilia, načelnika italijanskega vojaškega odposlanstva v Zagrebu, dopotoval včeraj popoldne ob 16.30 v Ljubljano. Sprejeli so ga Visoki Komisar Ekse. Grazioli, nadzornik stranke Fossa, poveljnik armadnega zbora general Robotti, divizijski poveljnik general Orlando in drugi zastopniki oblasti.

Praden je Kvaternik nadaljeval pot, je pregledal oddelke grenadirjev, ki mu je izkazal vojaške časti, ter se prisrčno razgovarjal z Visokim Komisarjem.

Rim, 13. febr. s. Danes bo dopotoval v Rim na uradni obisk maršal Kvaternik, poglavja hrvaških voj. sil. V njegovem spremstvu je več hrvaških vojaških osebnosti.

Zakon o nasledniku državnega poglavarja na Madžarskem

Budimpešta, 13. febr. s. Po govoru ministrskega predsednika Bardossya, ki je podčrtaval, kako nameravana ustanovitev podregentstva ustreza tisočletnemu izročilu madžarskega ljudstva in krepi državno ustavo, je zbornica z veliko večino sprejela zakonski načrt glede podregentstva. Danes se bo sestel senat in proučil zakonski načrt, za prihodnji teden pa je napovedana seja narodne skupščine, na kateri bodo izvolili podregenta.

Številke o bojih med Kitajci in Japonci

Sanghai, 13. febr. s. Japonske oblasti so izjavile, da so se japonske sile po spodnjih okrajih reke Jangeekiang v januarju 317krat spopadle s nasprotnimi silami, ki so štele okrog 70.000 mož. V teh borbah je obležalo 3000 Kitajcev, 1000 pa je bilo ujetih. 400 Kitajcev pa se je kar predalo japonskim četam.

Romunski poveljniki poročajo

Bukarešta, 13. febr. s. Včeraj so v Bukarešti poročali generali, ki poveljujejo velikim romunskim oddelkom. Pri sestanku so bili tudi podpredsednik ministrskega sveta prof. Mihail Antonescu, minister za državno obrambo, notranji in finančni minister, podtajniki letalskega in mornariškega ministrstva ter generala Tataranu in Mazzarino, podnačelnika vrhovnega poveljstva. Ob koncu poročil je prof. Antonescu poveljnikom izrazil hvaležnost kralja in voditelja države ter vsega naroda. Dejal je, da vlada z globokim čutom odgovornosti skrbi za varnost državnih koristi. Pri kraju se je še poklonil padlim vojakom, ki so izgubili življenje v borbi proti komunizmu.

8543 : 1786 v letalski vojni med Anglijo in Nemčijo

Berlin, 13. febr. s. Na nemških pristojnih vojaških mestih poudarjajo, da je nemško orožje od začetka sedanje vojne do 31. decembra 1941 uničilo vsega 8543 angleških letal. V istem času je nemško letalstvo v boju proti Angliji izgubilo samo 1786 letal. Dalje poročajo, da so Angličje od tega izgubili na frontah leta 1940 4193, Nemci pa 1043 letal. Ostalih 3700 angleških letal je sestrelilo nemško letalstvo, mornariško topništvo in mornarica v letu 1941. S temi podatki sodijo Nemci, da so jasno in točno popravili fantazije angleškega letalskega ministra Sinclairja o nemških izgubah.

Quisling v Berlinu

Berlin, 13. febr. s. Včeraj popoldne je dopotoval v Berlin predsednik norveške vlade Quisling. Na postaji so ga sprejeli številne nemške osebnosti, med njimi minister Lammers. Običajne časti mu je skazala stotinja SS oddelkov. Quisling bo v nemški prestolnici ostal nekaj dni.

iz Portugalske ob raznih prilikah bile dane jasne, nedvoumne izjave o evropski vzajemnosti.

Madrid, 14. febr. s. Ves španski tisk z največjim poudarkom prinaša poročila o razgovorih med generalom Francom in portugalskim ministriškim predsednikom. Listi pravijo, da ima ta dogodek poseben politični pomen, v kolikor bo osebnostim, ki so včeraj prvič stopile v stike, omogočil razjasniti in utrditi odnose med obema sedanjima latinskima državama. Pozdravna brzojava, ki jo je poslal predsedniku portugalske republike Carmonu načelnik španskega generalnega štaba general Millan Astray in v kateri govori o bratstvu med obema narodoma, je drugo znamenje za ugodno ozračje, v katerem so se pogajanja začela. Sorodnost med obema državama, zlasti pa istovetnost vprašanj, ki jih morata v tem trenutku rešiti, daje listom povod za sodbo, da bosta obe veliki latinski državi, ki gledata na Atlantsko morje, uravnali svojo politiko po tistem novem redu, za čigar uvedbo se zmagovito bore države trojne zveze.

Vojna v Rusiji:

Nemci, Romuni in Hrvati napadajo na bojišču ob Doncu

Hitlerjev Glavni štab, 13. febr. s. Vrhovno poveljstvo nemških Oboroženih Sil poroča:

Novi številni nasprotnikovi napadi na vzhodnem bojišču so bili odbiti. Na donškem bojišču so nemške, romunske in hrvaške čete še dalje napadale in sovražnika, ki se je trdo upiral, potisnile še bolj nazaj.

Na srednjem odseku bojišča so bile sovražne sile, ki so bile že več dni obkoljene, v hudih bojih potolčene.

Berlin, 13. febr. s. Iz zanesljivega vira poročajo, da je neka majhna nemška enota 9. febr. ob zori srečno odbila napad treh boljšev-

viških bataljonov v pokrajini vzhodno od Har-kova. V varstvu teme in silovitih snežnih vr-tincev se je boljševikom posrečilo približati se neki vasi, ki je bila v nemških rokah. Nemške straže, razvrščene ob mejah z goščavo porasle-ga okraja okrog vasi, so takoj dale znak in ko so Rusi začeli napadati, so naleteli na hud nemški zaporni ogenj. Zaradi ogromne številčne premoči ruskih sil, je prav kmalu prišlo do zelo hudih bojov, vendar pa se boljševikom ni posrečilo vdreti v vas ter so bili prisiljeni, da so se umaknili. Nemški vojniki so na bojišču mogli naštetih 260 padlih sovjetskih vojakov, 177 ranjencev pa so zajeli.

Hitlerjev spominski govor za pok. ministra Todta

Največji organizator vseh časov... Nenadomestljiva izguba za Nemčijo

Berlin, 13. febr. s. Včeraj so v Berlinu z velikimi slovesnostmi pokopali poginulega nemškega ministra dr. Fritza Todta. Prvi del svečanosti je bil v poslopu kancelerstva. V mozaični dvorani, ki je bila vsa odeta v črno in razsvetljena od luči, so bili ob odru položeni številni venci. Posebno se je odražal venec, ki ga je dal na mrliški oder položiti Duce. Pri pogrebnih svečanostih so bili navzočni člani nemške vlade, poveljstvo nemške vojske, voditelji stranke in visoke osebnosti itd. Prisoten je bil tudi italijanski veleposlanik Dino Alfieri in vsi člani veleposlaništv. Točno ob 15 je prispel Hitler. Najprej je nekaj minut prebil v molku, potem pa je izgovoril nekaj stavkov in poveljeval pokojnikovo osebnost.

Hitler je z ganjenim glasom poudarjal genialnega tehnika, zvestega nac. socialistu, tovariša in prijatelja, čigar smrt pomeni za nemški narod nenadomestljivo izgubo. Nato je očrtal pokojnikovo življenje, posebno pa se je govornik ustavil

pri pokojnik. največjem delu, Siegfriedovi črti. Ko so se pokazali leta 1838 oblaki vojne na evropskem nebu, je dal Hitler dr. Todtu vsa navodila in potrebna pooblastila, da je hitro in temeljito zgradil to črto. Potem je podčrtaval njegovo velikansko delo, ki ga je izvedel med boji na zahodu, ko je Todtova organizacija v naglem tempu popravljala ceste, mostove, hiše in vojaške naprave. Tudi je njegova organizacija zgradila močne utrdbe in zavetišča za podmornice ob atlantski obali. Po imenovanju za ministra za strelivo in orožje se je dr. Todto delo razširilo v silen obseg. Svoje sile je posvetil delu na vzhodu.

»Pokojnik,« je rekel dalje Hitler, »je bil nedvoumno največji organizator, kar jih je nemški narod kdaj imel. Pokojnik ni imel niti v stranki, niti kje drugje nobenega sovražnika. Bil je človek, ki je povečeval milijonom in je bil narodni socialist in pravemu pomenu besede. Komaj je bila končana obrambna črta na zahodu, že se je začel boj s Poljsko. Tedaj sem Todtu podelil vi-

teški križec. Posebni razlogi so me vodili, da sem ustanovil posebno odlikovanje, imenovano po pokojniku, za izredne zasluge. Po končanih bojih s Francijo sem govoril s Todtom in mu sporočil, da bi on moral kot prvi dobiti to najvišje odlikovanje. Toda moč tega ni hotel. Toda danes mu v imenu vsega nemškega naroda podeljujem to odlikovanje, in sicer odlikovanje prvega razreda.

Hitler je končal svoj govor z besedami: »V pokojniku sem imel najzvestejšega sodelavca, izgubil sem v njem tudi prijatelja. V njegovih črti vidim tudi črte, ki jo je nacionalni socializem položil na oltar vojne za osvoboditev naše domovine.« Po Hitlerjevem govoru je zadonela himna »Imel sem tovariša...« Nato so truplo dvignili in ga prenesli na invalidski pokopališče. Ob cestah so tisočji in tisočji ljudi držali špalir, ko se je mrliški sprevod pomikal skozi mesto na pokopališče, kjer so ostanke dr. Todta položili k počitku.

Vesti 13. februarja

Nesporno znamenje angleškega zloma, je dejstvo, da sta italijansko vojno brodogradilno letalstvo Osi ojačila svoje nadzorstvo po vsem Sredozemlju, da lahko ovirata in resno nasprotujeta slehernemu angleškemu poskusu za preskrbo vojske v Egiptu. Angleški poraz v Singapurju in poraz v Libiji, pomenita zlom ugleda angleškega cesarstva, sodi madžarski dnevnih »Magyar Orszag«.

Na ruskem bojišču je 8. februarja padel skupinski voditelj hitlerjevskih napadalnih oddelkov Paul Moder, ki je pred vojno bil podpoveljnik SS-oddelkov v gornji Sleziji. Poglavniki je včeraj vrhov. poveljniku hrvaških vojnih sil maršalu Kvaterniku slovesno izročil vojaški red odlikovanja reda železne detelje prvega razreda.

V Rimu so se včeraj končala italijansko-madžarska pogajanja za kulturno sodelovanje.

Hitler je odkloval padlega letalskega stotnika Kaldracka, poveljnika skupine bojnih letal z odlikovanjem hrastove vejice na viteškem križu reda železnega križa in sicer za zasluge, ki si jih je dobil za bodočnost nemškega naroda. Stotnik je junško padel 3. februarja v nekem letalskem spopadu.

V nekem londonskem predmestju je angleško vojaško letalo padlo na neko hišo in povzročilo smrt posadke letala in petih drugih ljudi.

Poročila, da je pobegnil bivši francoski notranji minister Georges Mandel in da je sedaj v Londonu, so popolnoma neresnična, ker je Mandel še vedno v zaporu v Riomu, kjer čaka na razpravo.

Avstralski obrambni minister je izdal ukrep, s katerim so vpoklicani k vojakom vsi avstralski državljani v starosti do 45 let v redno vojaško službo.

Japonske vojaške oblasti v Sanghaju so izdale razglas, da bodo zdaj, ko so si oblasti zagotovile potrebno blago za vojsko, spet začele odpirati skladišča, ki so bila zapečateni po izbruhu vojne na Vzhodu. Trgovina z blagom bo zopet svobodna, razen s tistim, ki so ga zasegle japonske vojaške oblasti.

Madžarska je zmanjšala obrok kruha in sicer od 250 gr na 200 gr. Za delavce pa ostane dosedanj obrok 350 gramov na dan.

Da bi štedili z elektriko, bodo v Švici od jutri dalje odpravili vse nedeljske izletniške vlake.

Kot prvo višjo šolo nemškega komisariata vzhodnih pokrajin so te dni odprli vseučilišče v Dorpatu.

Uradna angleška agencija poroča, da je bivši vojni minister Hore Belisha, predsednik liberalne stranke, iz stranke izstopil. Z njim sta izstopila tudi vplivna člana Granville in sir Henry Morris. Izstopili so, ker so se vzdržali glasovanja za zaupnico Churchill. Izjavili so, da ne verujejo, da bi politika sedanje vlade mogla dovesti do zmagovitega zaključka vojne.

Podtajnik japonskega zunanjega ministrstva Haruhiko Mishi je izjavil, da sta se Japonci in Amerika pogodili glede ravnjanja z njihovimi interniranimi državljani. Prav tako se obe državi še zmeraj pogajata o izmenjavi diplomatskega osebja.

Razložno znamenje za popoln razkroj in nered tudi v angleški notranji upravi je dejstvo, da prihaja pošta italijanskih ujetnikov iz Anglije zelo neredno in celo z dolgimi zamudami. Zamuda znaša včasih tri, šest in tudi devet mesecev.

Po Južni Ameriki vlada silna vročina. V Buenos Airesu se je toplomer dvignil na 45 stopinj in je mnogo ljudi zadela sončarica. Vročina je dosedaj zahtevala 5 smrtnih žrtev. V argentinskem Chacu je takšna vročina, da je ne vzdrže ne ljudje ne živina.

Novica o tem, da so Japonci vdrl na ozemlje singapoorskega mesta, je dala višek včerajšnjemu praznovanju 2602 letnice japonskega imperija. Navzlic prazniku so listi takoj izdali posebne izdaje in prirejane so bile velike ljudske manifestacije.

Nov zvezni tajnik za Ljubljansko pokrajino

Eksc. Grazioli je izročil posle novemu tajniku Orlandu Orlandiniju

Ljubljana, 13. februarja.

Včeraj zjutraj je bila v telovadnici ljubljanske liktorske mladine svečanost izmenjave tajnika Fašistične zveze v novi pokrajini. V veliki telovadnici, ki je bila vsa v zastavah in liktorskih znakih, je bilo večje zastopstvo milice, vojaških oddelkov, vseučilišnikov pod orožjem, skvadristov in vseh fašistov, ki bivajo zdaj v Ljubljani. Od drugod iz pokrajine so prispeli zvezni nadzorniki in poveljniki središč.

Na odru, ob katerem je stala častna straža, je bila zastava ljubljanskega fašja. Kakor je bilo objavljeno v strankinem glasilu, ki prinaša odredbe, je bil na slovesnosti navzoč tudi strankin nadzornik David Fossa.

Ob desetih dopoldne so ob navdušenih pozdravih stopili v dvorano David Fossa, Visoki Komisar Eksc. Grazioli, poveljnik armadnega zbora general Robotti, novi zvezni tajnik Orlando Orlandini, poveljnik vojaške divizije general Orlando, kvestor comm. Messana, zvezni podtajnik Gatti, major Lombardi kot zastopnik karabinerjev, zvezni podpoveljnik GILL-a prof. Cassani, pokrajinska zapuščnica De Vecchijeva in druge osebnosti.

Govor Visokega Komisarja

Visoki Komisar, ki odlaga funkcijo zveznega tajnika, je pozval navzočne, naj izkažejo svojo vdanost Nj. Vel. Kralju in Cesarju in Duceju, nato pa je izrekel nekaj besed v spomin in globoko zahvalo tistim, ki so padli v vojni in za fašistično revolucijo.

Nato je Visoki Komisar izrekel prisrčen pozdrav novemu zveznemu tajniku ter ga prosil tudi v imenu fašistov v novi pokrajini, naj strankinemu tajniku sporoči junaški izraz žrtev in veljave nove Italije ter naj mu zagotovi, da fašisti v novi pokrajini, ki leži na vzhodni italijanski meji, čutijo vso odgovornost za izvršitev nalog, ki so jim zastupane, ter da so odločni opraviti to nalogo v smislu Ducejevega gesla: verovati, pokoriti se, boriti se.

Zvezni tajnik je potem izrekel svoje pozdrave tovarišem, ki so včlanjeni v vseučiliški mladinski organizaciji in so pod orožjem, ter črnim strajcam. Podal je nato pregled zveznih sil in organizacij, ki so včlanjene v fašistični stranki. Iz tega pregleda se vidi, da je doslej pristopilo brez vsakega pritiska v fašistične organizacije 8629 novih članov. Največje število teh pripada tistim, ki so se vpisali v ljubljansko liktorsko mladinsko organizacijo. Kakor je znano, so se ti lahko vpisali v GILL-a privoljenjem njihovih staršev.

Eksc. Emilio Grazioli je nato govoril o uspehih, ki so bili doslej doseženi, ter je med drugim poudarjal delo, ki so ga opravili njegovi sodelavci in fašisti, katerim se je zahvalil ter zagotovil zveznemu tajniku Orlandiniju, ki ga je omenil kot vrlega sobojevnika in prostovoljca, da bodo vsi, ki imajo čast nositi v novi pokrajini črne strajce, tudi v bodoče navdušeno sodelovali v stranki.

Beseda novega zveznega tajnika

Za Visokim Komisarjem je spregovoril novi zvezni tajnik Orlando Orlandini, ki ga je Ducejevo zaupanje določilo, da vodi fašizem na tem področju. Naslovlil je topel pozdrav in Visokega Komisarja in na tovariše ter izrekel zahvalo Ekscelenci Grazioliju za vsa njegova dosedanja dela, ki ga je tako uspešno opravil. Izrazil je navzočnim tovarišom in fašistom prepričanje, da se bo njihovo delo za stranko nadaljevalo tudi v bodoče z enako odločnostjo, kajti pobod se nadaljuje proti ciljem, ki jih je določil Duce, po poti, ki je označena s krvjo in z žrtvami naših padlih.

Strankin nadzornik David Fossa je potem izrekel prisrčen, tovariški pozdrav s toplimi željami v imenu strankinega tajnika ter tovarišu Emiliju Grazioliju izrazil zahvalo za njegovo dosedanje uspešno delo. Dejal je, da se je za to uspeha treba zahvaliti modremu in vztrajnemu delu fašista Graziolija. Omenjal je podrobno njegovo delo, ki ga je opravil za stranko v prvi dobi njenega obstoja v Ljubljanski pokrajini. To njegovo delo je preseglo vsa pričakovanja. Poudaril je tudi, da je bilo nujno potrebno ločiti obe njegovi visoki funkciji, funkcijo Visokega Komisarja in zveznega tajnika, to pa zaradi tega, da se spravi v sklad nova pokrajina tudi na tem kolednjem področju z življenjem v drugih pokrajinah. To je nov dokaz, da se ureja tudi ta pokrajina, ki jo popolnoma obvladujejo naši vojniki s svojo modrostjo, krepostjo in orožjem, vojniki, ki so tvorci varnejše bodočnosti domovine. Istočasno s tem delom pa se bo nadaljevalo tudi delo vlade in stranke prav tako intenzivno in z enakim navdušenjem, kajti samo s skupnimi strankinimi naporimi in prizadevanji je mogoče doseči postavljene cilje. Govornik je nato govoril o sedanjem položaju ter poudarjal, kako zelo važen je brezkompromisni boj, ki ga Evropa bije proti boljševizmu in proti razpadajočim demokracijskim državam. V zvezi s tem je naglašal vrline italijanskega vojaka, njegovo pripravljenost na žrtve in prepričanje v zmago. Naslovlil je na zveznega tajnika Orlandinija topel tovariški pozdrav, nato pa obrazložil delo, ki si ga je zastavila stranka, ter

naloge, ki čakajo voditelje in navadne vojake v novi pokrajini.

Izrazil je prepričanje, da bo novi zvezni tajnik Orlandini, ki je prostovoljec in vojni ranjenec, zastavil za izvedbo svoje naloge vse sile ter da bo pri tem pokazal vso svojo vero v bodočnost in vse svoje sposobnosti. Na koncu svojega govora je visoki odličnik prosil poveljnika armadnega zbora, naj v njegovem imenu izroči pozdrave fašistične stranke vojakom in črnim strajcam, ki na vzhodni meji Italije opravljajo svojo službo s tolikšnim navdušenjem in odločnostjo, ki je znak njihove vere v bodočnost in njihove discipliniranosti.

Slovesnost se je končala s pozdravom Duceju ter z »Giovinezza«.

V Cerknjski dolini je ogromno snega

Visoki zameti — Smrtna žrtev hude zime

Cerknica, 10. februarja.

Zimo, kakršne ne pomnijo najstarejši ljudje, smo dobili. Nova naklada snega, ki je pričela padati v nedeljo, je zvišala snežno plast na skoraj 1 m. Tudi v času, ko to poročamo, sneg nalezava kakor za stavo. Res, letos je nebo z njim sila radodarno.

Škoda, ki jo je povzročila letošnja zima, je za sedaj še neprecenljiva. Od vseh strani prihajajo pritožbe o poškodovanem drevju, posebno sadnem. Ze poznojesenski sneg je polomil drevice, poznejši mraz je bil vzrok, da je drevice še popokalo. Ta škoda se bo očitneje pokazala šele spomladaj.

Mraz je napravil ogromno škodo na vodovodnih napravah. V nemalokaterih hiši je zmrznil vodovod ali so popokale cevi. Mnogim pa je po kle-

Ljubljana v borbi proti jetiki

Ljubljana, 13. februarja.

Za presojo zdravstvenega stanja kakšnega večjega mesta je prav gotovo važna ugotovitev, koliko ljudi podleže jetiki. Po tej umrljivosti v Ljubljani sodeč zdravstvene prilike v našem niso slabe.

Od zadnje svetovne vojne je treba zabeležiti od leta do leta večji padec umrljivosti za jetiko. Še leta 1918. je umrlo na 1000 prebivalcev 21 ljudi, 20 let kasneje pa le še 8,75 oseb. Leta 1940. je umrlo zaradi jetike celo 7,05 oseb na 10.000 prebivalcev. Na to nizko število smo bili po pravici lahko ponosni. Zal pa so se zdravstvene prilike lansko leto nekoliko poslabšale ter se je število o umrljivosti povečalo na 8,52.

Domačinov je lansko leto umrlo za jetiko 81, in sicer 41 moških in 40 žensk. Lansko leto je jetika zahtevala še največ žrtev med starejšimi ljudmi, starimi nad 50 let, vendar pa je zahtevala mnogo žrtev tudi med 16. in 30. letom.

Spet izjemoma je lansko leto kosila jetika med ljudmi s prostimi poklici in šele na drugem in tretjem mestu med delavskimi in uradniškimi sloji, ki so bili dozdaj navadno glede umrljivosti za jetiko na prvem mestu. Največ ljudi je umrlo za pljučno jetiko, 82,7% je bilo takšnih.

Lansko leto je v Ljubljani umrlo v raznih zdravstvenih zavodih 43 nedomačinov za jetiko. Število smrti zaradi jetike v posameznih mesecih ni tipično kakor smo bili to navajeni dozdaj, t. j. da bi se umrljivost zvišala v spomladanskem in jesenskem času, ampak je enakomerno razdeljeno na poedine mesece.

Pri zatiranju jetike ima gotovo protijetični dispanzer veliko vlogo. Ustanovljen je bil leta 1931, vzdržuje ga pa v glavnem mestna občina. Prostore in rentgen daje na razpolago časno Zavod za socialno zavarovanje. V istih prostorih posluje, za ljubljanskih dispanzerjem organično zvezan, tudi dispanzer za ljubljansko okolico. Protijetični dispanzer je izvršil v preteklem letu 9281 preiskav. Na novo sprejetih bolnikov z odprto jetiko je bilo 94. Dispanzer ima v evidenci 254 primerov odprte jetike. Rentgenskih preiskav je bilo izvršenih 6346, pnevmothorakov pa 646.

Dispanzerske sestre so izvršile 446 obiskov na domu in 193 intervencij za socialno pomoč, s čimer je bilo preskrbljeno bolnikom 9522 lir podpore. Iz dispanzerskih sredstev je bilo izdanih čez 500 lir podpore. Zaradi velike delavnosti in mnogih obiskov pa so sedanjim dispanzerskim zdravstveni prostori odločno premajhni in bo nujno, da se stari prostori ali povečajo, ali pa bo treba zgraditi nove prostore.

Potrebno je, da se ustanovi bolnišnica za zdravljenje jetičnih bolnikov z izolirnico za odprte, za okolico nevarne bolnike

S sedeža GILL-a so se odličniki podali

na pokopališču

kjer počivajo zemeljski ostanki italijanskih vojakov, ki so pomrli kot ujetniki za časa prejšnje svetovne vojne od leta 1915 do 1918. Na pokopališču je zvezni tajnik položil pred spomenik padlim vojakom lovorjev vence. Odtod so se Visoki Komisar, zvezni nadzornik in zvezni tajnik podali v Fašistiški dom, kjer so si ogledali uradne prostore organizacije zveznega tajništva. Iz Fašistiškega doma pa so odšli na sedež pokrajinskega Dopolavora. GILL-a, poveljstva bataljona črnih strajc ter slednjih v vojaško bolnišnico, kjer sta se nadzornik fašistične stranke in novi zvezni tajnik razgovarjala z ranjenici in bolniki.

Ob 13.30 so se odličniki podali na ogled nekaterih kuhinj ljubljanske liktorske mladine, odtod pa na sedež Zveze delavcev in delodajalcev, kjer so jih sprejeli zastopniki te zveze. Nazadnje so obiskali še Borzo dela, kjer jih je pozdravil predsednik te ustanove.

teh zmrznil krompir, kar je gotovo največja škoda. Krompir je zmrznil, čeprav so ga ljudje dobro zavarovali pred mrazom.

Ker nas je obiskala še huda burja, so nastali velikanski zameti, ki so zaustavili avtobusni promet na progi Rakek—Stari trg. Pošto bodo do nadaljnjega prevažale sanke.

Huda zima pa je tudi zahtevala smrtno žrtev. V soboto zvečer je prišla v Cerknico neka nekoliko slaboumna beračica iz Selška. Ustavila se je pri posestniku Casermanu. Kljub temu, da so ji ponujali prenočišče v hiši, je že v mraku odšla. V nedeljo zjutraj pa jo je domači hlapec našel pod kozolecem zmrznjeno. Revo so pokopali na cerknjskem pokopališču.

Vesti iz Blok pravijo, da vladajo tam zaradi hude burje silni zameti.

Izvršene so tudi že vse priprave za ustanovitev gozdne šole. Izbran je prostor, napravljeni so načrti in zbira se poseben fond za ta namen. Zeleti je le, da bi se zamisel čimprej ustvarila v korist in čast našega mesta.

Ce hočemo mesto obvarovati pred jetiko, potem je nujno, da poskrbimo in izboljšamo predvsem socialni položaj gospodarsko šibkih ter ukiniti nezdrava in neprimerna kletna stanovanja in stanovanja po bornih barakah.

Odkril je za Božič zalogo živil

Ljubljana, 13. februarja.

Valovito viharji časi vržejo na površje tudi posebne kriminalne tipe, ki se usposobijo samo za gotove vrste kriminalnih dejanj. Tako lahko najva kriminalna statistika, da so bili v letih najhujše gospodarske krize od 1929 do 1933 najpogostejši zločini, usmerjeni na goljufije in ponarejanje raznih blagajniških, hranilniških in drugih listin. Takrat, ko so branile knjizice raznih denarnih zavodov izgubljale na svoji nominalni vrednosti, so se našli ljudje, ki so ponarejali številko hranilnih vlog, ko so sleparili s knjizicami kar na debelo.

Sedaj v teh viharjev polnih letih, ko moramo varčevati z vsako skorcijo vsakdanjega kruha in živčeva, so se pojavili zopet novi tipi, ki so izurjeni v nepoštenem prilastčevanju raznih življenjskih potrebščin. Mnoge se tatvine raznih živil, posebno moke, masti, sladkorja, kave in drugih potrebščin. So nekateri, ki so v tem pogledu pravi strokovnjaki. In med njimi je vpeljan tudi posebno rokumavarsko izražanje, da jih nepoučen človek ne more razumeti. Tako n. pr. pravijo masti v svojem žargonu »strjeno mleko«, olje je »rumeno vino«, sladkor je »kristalni kamen«. Več ne pravijo krasti, marveč bolj evfemistično »rekvirirati«. Živila prodati je sedaj toliko, kakor jih »pretopiti v denar«.

Mali kazenski senat je zadnji čas vodil več razprav o tatvinskih raznih živil, kakor moke, kave, sladkorja, masti in drugih stvari. Na zatožni klopi so sedeli popolnoma mladi oboženci, ki so hodili v višje srednje šole. Kradli so kar na debelo. Obsojeni so bili na primerne kazni. Pred dnevi pa je prišel pred sodnike malega senata, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Julij Felahner, krepak možakar, 32letnj Viljem Grame, rojen na Fiume, pristojen v občino Sv. Križ pri Kostanjevici. Obtožen je bil zločina poskušane vplodne tatvine.

Na tih sveti večer okoli 23. ure lani, se je bil splazil skozi malo okno v klet neke vile v bežigradskem okraju. Imel je tudi pomagala, ki je stal na straži. Iz kleti je že zlozil pred okno veliko množino raznih dobrin, tako 6 kg masti, 14 kg mila, 15 kg riža, 8 kg paradižnih konzerv, 151 domačih paradižnikov, 16 škatelj sardin, 4 kg prave

Športni drobiž

Prihodnji mesec se bodo v berlinski športni palači pomerili med seboj najboljši amaterski telovadci iz Italije, Švice, Danske in Nemčije. Italijane bosta zastopala izvrstna Nervi in Furina, od Švicarjev bodo nastopili Hagenbusch, Ganz in Hardegger. Od Dancev pa bodo prišli na velike telovadne tekme Koblauch, Jörgensen in Rasmusen. Tudi Nemci bodo postavili svoje najboljše može.

Pred nekaj dnevi so imeli monakovski lahkoatletiki veliko športno prireditev v pokriti dvorani. Doseženi so bili nekateri prav dobri rezultati. Posebno dober je bil Monakovčan Wanneck, ki je zmagal v troboju in mu je sodniški zbor prisodil 2068 točk pred Koppenwallnerjem, ki je dosegel 2029 točk. Za progo 40 m čez zapreke je najboljši porabil komaj 5,01 sek. Najboljši skok v višino je bil 1,75 m. Najdaljši skok pa 6,70 m.

Švedska, nemška, italijanska, romunska in še nekatera druga hokejska moštva so morala že letos poskusiti, v kako dobri formi so Švicarji. Vsi navedeni so tekme izgubili, eni z večjim, drugi z manjšim rezultatom Švicarjev še letos nobeno moštvo ni premagalo.

Posebno jadrnico za jadrnanje na ledu je zgradil inženir Jörn. Jadrnica je zgrajena na poseben način in ima tudi svojevrstno obliko. Jörn upa, da bo mogel z novozgrajeno jadrnico doseči tudi 200 kilometrov brzine. Pri prvih poskusih se je jadrnica prav dobro obnesla.

Maks Schmeling ne bo več boksal, ker je bil v boju za Kredo poškodovan v členku, pa zaradi tega ne bo več mogel nastopati v ringu. Rokavici je dal torej slavo, nač pa bo odšel boksaški sodnik. Za zabavo pa bo svojim tovarišem-vojakom še katerikrat katerega položil na tla, kakor je smeje dejal.

Odgodene so bile velike plavalne tekme, ki bi morale biti 21. in 22. t. m. v Monakovem. Tekme bi bile seveda v zimskem bazenu in bi se jih udeležili najboljši nemški plavalci in plavalke.

Slike za legitimacije v 24 urah

vam izdelamo

Čatar, Pod Rožnik c. V-37

Rokodelski oder. — Sobota, 14. februarja t. l. Jutri ob pol 3 popoldne bo na »Rokodelskem odru« zanimiva predstava z naslovom: »Zabavno popoldne«. Spored tvorijo enodejanske, izbrani šaljivi prizori, petje in kpletje (Tinček in Tonček). Spored je pester in zanimiv Obisk vsem toplo priporočamo! Predstava se konča ob pol 5. uri. Predprodaja vstopnic od 10—12 in od 1 do pričetka predstave v društveni pisarni, Petrarkova 12-I.

Ljubljana, 13. februarja.

Gregor, ki danes goduje, je prinesel mraz. To ni Gregor, ki tiče ženi, ta bo godoval šele čez mesec dni. Jutri je sv. Valentin, ki prinaša ključke od korenin. Prav za njegov god je pritišnil mraz, da bi omogočil Valentinu odpiranje korenin.

Rekorden skok temperature v zadnjih 24 urah!

Včeraj zjutraj je bilo v mestu — 8,8°C. Torej veljkanska razlika, ki nam pač pojasnjuje, da je v naše kraje vdrl mrzli val z vso silo od ogrskih ravnin. Kakor nam poročajo, je barjanska šola davi zaznamovala najnižjo jutranjo temperaturo — 23°C. »To ni mogoče!« je vzklilni gospod, ki je prejel to poročilo. Sledil je kratek odgovor: »Mogoče! Točno toliko stopinj mraza imamo pri šoli!« Na drugi strani je stanje barometra prav visoko. Barometer kaže 766,6 mm.

Mnogi so kot optimisti napovedovali, da je mrazu sedaj že za to zimsko dobo odklenalo in da ne moremo računati še na hujše mrzle dneve. V 24 urah so je ta optimistična napoved prekulmila. Davi je zavladal povsod ostrejši mraz. Pod nogami je škripalo kakor januarja. Ob zgodnjih urah na delo hiteči ljudje, moški in ženske, so jadrno hiteli po cestah, vsi zaviti in tudi močno s srezem obdani. Pozneje je nastopila megla, ko je bilo drugače zgodaj zjutraj prav jasno.

—d

Na Barju davi — 23°C pod ničlo

Ljubljana, 13. februarja.

Gregor, ki danes goduje, je prinesel mraz. To ni Gregor, ki tiče ženi, ta bo godoval šele čez mesec dni. Jutri je sv. Valentin, ki prinaša ključke od korenin. Prav za njegov god je pritišnil mraz, da bi omogočil Valentinu odpiranje korenin.

Rekorden skok temperature v zadnjih 24 urah!

Včeraj zjutraj je bilo v mestu — 8,8°C. Torej veljkanska razlika, ki nam pač pojasnjuje, da je v naše kraje vdrl mrzli val z vso silo od ogrskih ravnin. Kakor nam poročajo, je barjanska šola davi zaznamovala najnižjo jutranjo temperaturo — 23°C. »To ni mogoče!« je vzklilni gospod, ki je prejel to poročilo. Sledil je kratek odgovor: »Mogoče! Točno toliko stopinj mraza imamo pri šoli!« Na drugi strani je stanje barometra prav visoko. Barometer kaže 766,6 mm.

Mnogi so kot optimisti napovedovali, da je mrazu sedaj že za to zimsko dobo odklenalo in da ne moremo računati še na hujše mrzle dneve. V 24 urah so je ta optimistična napoved prekulmila. Davi je zavladal povsod ostrejši mraz. Pod nogami je škripalo kakor januarja. Ob zgodnjih urah na delo hiteči ljudje, moški in ženske, so jadrno hiteli po cestah, vsi zaviti in tudi močno s srezem obdani. Pozneje je nastopila megla, ko je bilo drugače zgodaj zjutraj prav jasno.

—d

ČRNA KAMELA

»Čisto na mestu je navada, da se o tistem, ki se je poslovil s tega sveta, ne govori grdo. Trenutno pa je, žalibog, potrebno, da takšne pomisleke opustimo. Ali je bila Shelah kdaj zapletena v kakšen škandal?«

»O ne, nikoli! Bila je daleč od takšnih stvari.«

»Pa vendar je imela za seboj kaj takšnega, čemur pravimo ljubezenske afere.«

»Seveda, celo veliko. Hitro se je razvnela in užgala — pa nikoli brez ljubavnih zgodb. Toda prepričana sem, da se je vselej vse lepo izteklo.«

»Ali ste kdaj slišali, da je ljubila nekega Dennyja Maya?« Ostro jo je opazoval in bil prepričan, da bo iz njenih potez na obrazu prebral neke vrste presenečenje.

»Res, danes sem prepričana, da je bila nekoč silno zaljubljena v Dennyja Maya. Silno hudo jo je prizadelo takrat, ko je bil umorjen. Saj ste o tem gotovo že slišali?«

»O vsem tem sem že slišal,« je rekel počasi in s poudarkom Chan. Toda prevaran je moral ugotoviti, da je pri njegovih besedah ostala popolnoma mirna. »Kolikor vem, ste vi osebno poznali Dennyja Maya?«

»Da. Igrala sem z njim v njegovem zadnjem filmu.«

Chanu je šinila v glavo nenadna domisljica. »Ali imate slučajno kakšno Mayjevo sliko med svojimi stariimi spominki?«

»Odkimala je. »Ne, imela sem sicer nekaj starih slik, toda moj mož me je prosil, naj jih sežgem. Rekel je, da ne vidi rad, da bi se jaz vtpajjala v stare spomine, ko sem vendar z njim...« Ustavilo se ji je in obrnila se je proti vratom.

Charlie je pogledal. Willkie Ballou se je pokazal na pragu,

oblečen v golfsko obleko, in jezno planil v sobo.

»Kaj imate tu z Dennyjem Mayom?« je vprašal.

»Mr. Chan me je vprašal, če sem ga poznala,« je pojasnila Rita Balloujeva.

»Mr. Chan naj se briga za svoje križe in težave,« je siknil mož. Stopil je do njega. »Denny Mayo,« je rekel, »je mrtev in pokopan.«

Chan je skomizgnil z rameni. »Oprostite mi, toda zdj se, da ni ostal v grobu.«

»Toda zame in za mojo ženo ostane,« je odgovoril Ballou s primernim poudarkom svoje časti.

Chan je za hip uporno vzdržal sovražni milijonarjev pogled.

»Vaš alibi za tisti večer, ko je bil umorjen Denny Mayo, se zdi, da je imel popoln uspeh.«

Ballou je zardel v lice. »Zakaj pa tudi ne. Resnica je.«

»S tem se je zadovoljil sodnik.« Chan je naredil korak proti izhodu. »Oprostite mi, da sem vas motil...«

»Vi me gotovo niste motili,« je odgovoril neprijazno Ballou.

»Sicer pa, kaj mislite pri naju iztakniti?«

»Mislim sem, da bom dobil sliko Dennyja Maya.«

»Pa čemu jo potrebujete?«

»Nekdo je, ki bi rad prepričal, da bi jo dobil v roke.«

»Res?« je rekel Ballou. »No, tukaj ne boste našli nobene Mayeve slike, ali pa kaj drugega, kar bi bilo z všo to stvarjo v zvezi. Zbogom, gospod komisar. Prosil bi vas, da naju nič več ne obiščete.«

Charlie je skomizgnil z rameni. »Dobite me zmerom le tam, kamor mi ukazuje dolžnost. Rajši bi sedel na policijski stražnicih prekritih nog in rok, toda ali se more človek na preprogi naučiti plavanja? Ne! Človek mora v globoke vode. Zbogom, mr. Ballou!«

Rita ga je spremila ven v vežo. »Bojim se, da vam nisem mogla dosti pomagati,« je pripomnila.

»Navzlic temu prav lepa hvala,« se je priklonil Chan.

»Prav zares mi je žal,« je rekla. »Rada bi videla, da bi imeli uspeh. Če bi le vedela, kaj bi lahko storila, da bi vam pomagala.«

Chanove oči so obvisle na bliskajočih se draguljih na njeni roki. »Potem pa bi bilo še nekaj,« je vzklilni nenadoma.

»In sicer?« je vprašala.

»Včeraj zvečer ste po dolgem času spet videli Shelah Fane. Hitri pogled ženske opazi stvari, ki moškemu očesu uidejo. Brez dvoma se spominjate vsega, kar je nosila na rokah?«

»Seveda. Imela je krasno večerno obleko, iz svile slonokoščene barve...«

»V prvi vrsti mislim na lišp,« je pripomnil Chan. »Katera ženska bi bila slepa za dragule svoje prijateljice?«

Rita se je zasmejala. »Jaz že ne. Imela je bajno verižico iz samih biserov, z briljanti posuto zapestnico...«

»In prstani?«

»Le enega. Ogromen smaragd, ki sem ga bila videla na njej že v Hollywoodu. Svetil se je na njeni desnici.«

»To je bilo tedaj, ko ste se vi z njo pogovarjali in ko sta bila oba mlada človeka že v vodi.«

»Julija in mladi Bradshaw, da?«

Charlie se je globoko priklonil. »Moja hvaležnost je brezmejna. Zdjaj pa moram naprej. Na svidenje!«

Stopil je na prsto, kjer je šel gost dež, in obrnil svoj avtomobil spet proti sončni obali.

Osemnajsto poglavje.

Izpoved hotelskega vratarja.

Julija in Jimmy Bradshaw sta sedela na beli obali Waikikija in zasanjana strmelca v daljno morje, ki se je od te razčlenjene obale razprostiralo prav do daljnih otokov Južnega morja.

»Seveda, zdaj bom pa moral spet nekoliko nazaj — v mesto,« je pripomnil Jimmy, zazelal in se zleknil vznak. Da bi lužje opazoval bele oblake, ki so jadrli po modrem nebu.

Koliko in na čem so lani umirali Ljubljani

Ljubljana, 13. februarja. Od stalnega ljubljanskega meščanstva je lansko leto umrlo 1037 oseb. Od teh pa je bilo 509 moških in pa 528 žensk. Potem takem je torej na 1000 Ljubljančanov umrlo 10,92 oseb, kar pomeni, da se je število dvignilo napram 10,25 v letu 1940, 10,2 napram letu 1939 in 9,8 napram letu 1938, ko je bila umrljivost Ljubljančanov relativno najnižja v letih po zadnji svetovni vojni.

Razen domačinov pa je lansko leto umrlo na ozemlju ljubljanske občine tudi 422 nedomačinov, in sicer 241 moških in 181 žensk. Če zgoraj navedenim številkam prištejemo še umrle nedomačine, potem vidimo, da je v Ljubljani lansko leto umrlo 1459 oseb.

Razmeroma veliko število umrlih nedomačinov je v skladu z visokim številom bolnikov iz drugih krajev bivše dravske banovine in Ljubljanske pokrajine, ki so se prišli zdraviti v ljubljanske zdravstvene zavode, pa so tamkaj podlegli.

Vedno bolj grozeča je številka smrti zaradi raka in raznih drugih novotvorb, čeprav se zdravniški krogi vedno bolj trudijo zajeziti ta nevarna obolenja. V lanskem letu moramo zaznamovati tudi majhen porast smrti zaradi jetike, vendar pa je številka še kolikor toliko zadovoljiva. Nenačuden porast pa je zabeležiti pri nezgodah, ki so se končale s smrtjo. Temu so bile največ krive lanskeletne obstoječe prilike.

Ljubljančani dočakajo visoko starost

Prav zanimivo je, da umira največ Ljubljančanov v visoki starosti. Kar 227 oseb je umrlo v starosti od 70 do 80 let. Potem pa pridejo na vrsto umrli v letih med 60 in 70. Teh je umrlo 191, starejših od 80 let pa je podleglo 110 oseb, kar je tudi zanimivo. Med 56. in 60. letom je smrt pobrala 80 oseb. Številko umrljivosti v nadaljnjih letih pa so že manjše. Veliko število v visoki starosti umrlih izpodbija neosnovane govorice o slabih klimatičnih prilikah, ki so v Ljubljani, predvsem pa o slabem vplivu znane ljubljanske megle.

Otroška umrljivost ni narasla, ker je umrlo do 1 meseca starosti le 47 novorojenčkov ali 4,53 odstotkov vseh smrtnih slučajev. Takoj po porodu je umrlo 17 novorojenčkov ali 1,49% od skupnega števila porodov, dočim je znašal ta odstotek za vse dojenčke umrle do prvega meseca 4,13%.

Porok je bilo lansko leto v Ljubljani 1231. Žal pa je opaziti, da zadnja leta število porok nima pravega vpliva na porast števila rojstev. Pripomniti ni v pri tem, da v navedenem številu porok niso všetele le poroke med stalno v Ljubljani prebivajočimi meščani, ampak da so vmes tudi prebivalci iz pokrajine, ki se pridejo poročiti v Ljubljano.

Za kakšnimi boleznimi umirajo meščani

Ljubljanski meščani še največ umirajo zaradi ostarelosti. Kar 184 oseb je umrlo zaradi starosti. Umrljivost zaradi starosti je prav pomembna. Zaradi bolezni srca in ožilja je umrlo 144 ljudi, rakaste bolezni in razne novotvorbe pa so pobrale v lanskem letu 127 oseb. Živčne in duševne bolezni so jih pobrale 111, zaradi bolezni na prebavnih organih jih je podleglo 80. Zaradi jetike ni umrlo veliko meščanov. Vsega jih je podleglo 81 ljudi; zaradi bolezni dihalnih organov je umrlo 73 meščanov. Smrtnih nezgod je bilo 50, novorojenčkov je podleglo 47. Samomorov je bilo 32. Manjše pa so nadalje bolezni še ostalih primerov, zaradi katerih so morali meščani v grob.

Cenik za govejo klavno živino

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 201, glede na svojo naredbo z dne 19. julija 1941-XIX št. 71, glede na svojo odločbo z dne 21. julija 1941-XIX št. 31 in smatrajoč za potrebno, da se nekoliko spremeni doslej veljavni cenik za govejo klavno živino, odreja:

Člen 1. Goveja klavna živino se mora ocenjevati po priloženem ceniku, vendar pa ne da bi se zaradi tega količkaj spremenile cene govejega mesa.

Člen 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino Ljubljana dne 7. februarja 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: **Emilio Grazioli**

Kategorija	Starost	Kakovost	Čista teža v %	Lir za 1 kg žive teže		
				Cenitna vrednost	Državni prispevek	Cena, ki se plača oddajniku
Teleta, ki še sesajo		ekstr. I	nad 68	7.50	—	7.50
		II	68—60	7.—	—	7.—
		III	65—60	6.50	—	6.50
Odstavljena teleta, junci in junice	neskopljeni samci do enega leta, skopljeni samci in samice do štirih stalnih sekalec	I. A	nad 53	6.—	1.15	7.15
		I. B	53—49	4.90	1.15	6.05
		II. A	48—46	4.40	0.90	5.30
Voli	skopljeni z več ko štirimi stalnimi sekaleci	II. B	45—44	4.—	0.90	4.90
		III.	43—38	3.40	0.60	4.—
		I. A	nad 51	5.50	1.15	6.65
Krave	ki so že imele tele in junice z več ko štirimi stalnimi sekaleci	I. B	51—48	4.90	1.15	6.05
		II. A	47—45	4.40	0.90	5.30
		II. B	44—43	4.—	0.90	4.90
Biki in biki	več ko eno leto stari	III.	42—38	3.40	0.60	4.—
		I. A	nad 48	5.—	1.15	6.15
		I. B	48—46	4.15	1.15	5.30
		II. A	45—43	3.90	0.90	4.80
		II. B	42—40	3.70	0.90	4.60
		III. A	39—35	3.05	0.60	3.65
		III. B	pod 35	2.50	0.60	3.10

Za živali, ki se priženejo na dogone prenakrmjene in prenapojene določil komisija odbitek po svojem nepriznavnem preudarku.

Cista teža goved, razen sesajočih telet.
Razumeti je razmerje med mrtvo in živo težo živali. Z mrtvo težo se razume teža zaklane živali potem ko so se odzvali kri in naslednji deli: koža, drob in organi trebušne in prsne dupline, vstevši ledvice s pripadajočimi maščobnimi deli; mrežasti del prepone, pustiški pa kite in mesnate njegove dele; glava, odsekana pri prvem vretencu; sprednje noge, odrezane pri pogajalnem členku; zadnje noge, odrezane pri podkolenici; vimeca s pripadajočimi maščobnimi deli; zunanja spolovila s pripadajočo maščobo.

Cista teža sesajočih telet.
Razumeti je razmerje med mrtvo in živo težo za mrtvo težo se razume teža zaklane živali potem,

ko so se odzvali kri in naslednji deli: glava, ki se mora odsekati pri prvem vretencu; noge, odrezane pri pogajalnem členku in podkolenici; drob in organi prsne in trebušne dupline, izvzemši samo ledvice s pripadajočo maščobo, ki spadajo k mrtvi teži. Določeno je, da spada koža k mrtvi teži.

V nedeljo, 18. februarja, ob 2 popoldne v frančišk. dvorani veseljoigra »Upniki na plani«, ki je doživela preteklo nedeljo zelo lep uspeh. Zanimanje za igro je vedno večje in jo bo frančiškanska prosveta ponovila tudi v torek, 20. februarja, ob pol 6 zvečer. Vabimo vse, ki jim je do prijetnega razvedrila, da se teh dveh predstav udeležijo v čim večjem številu. Vstopnice dobite v trgovini A. Sfiligoj, Frančiškanska ulica 1, in na dan vsake predstave pri blagajni frančiškanske dvorane.

Jakobovi sinovi v Egiptu

Iz notranje Afrike so Egipčani dobivali še neko drugo dragoceno redkost, pritikavce. Pritikavca n. pr. je prinesel mlademu kralju Pjopeju II. knez iz Elefantine Herhuf. Mimogrede: Tale kralj je bil star 100 let, ko je umrl in je vladal 90 let. Našlo se je otroško priručniko pismo, ki ga je poslalo takrat še mlado veličanstvo Herhufu, ko je zvedelo, kaj mu ta prinaša: Herhuf naj pazi na nežnega pritikavca, posebno, ko se bodo peljali po Nilu, da ne pade v vodo; neizrečeno da ee ga veseli in da bo moral pred njim plesati.

Egipčani so celo novačili med črnci, sestavljali polke in jih uporabljali zoper uporne beduine, ki so udarili v Egipt od severovzhoda. Una, desna roka Pjopeja I, ki je zapustil o sebi kar cel življenjepis, je šel na boj zopet beduine nič manjkrat kakor petkrat s takimi črnci polki; bili so to Senegalci in Zuavi v starem Egiptu.

Še starejši so bili stiki Egipčanov s Sinajskim polotokom in s Prednjo Azijo sploh. Kip kralja Semerheta, ki brzdal rarske Beduine, nam pove, da so imeli Egipčani krvave boje s sosedi na Sinaju.

Sploh je Sinaj močno mikal gospodo ob Nilu: tam so dobivali malahit in baker. Občevanje s Sinajem, Palestino in Libanonom (cedre) se vleče ekoz vso egiptsko zgodovino. Posebno so bili živahni stiki s Sinajem v 12. dinastiji, torej v času, ko je oče Jakob prišel v Egipt. Pod Amenemhetom III. so ustanovili celo naselbino za rudarje in zanje izdobil v živo skalo vodnjak, ki ga je kralj sam slovesno izročil v uporabo.

V miru so hoteli Egipčani živeti s svojimi sosedi na severovzhodu, da si v miru izmenjajo svoje blago. V grobu Hnumhotepa v Beni Hasanu ob Nilu je napisan prihod 37 Semitov, ki ponujajo toaletno robo, prav kakor beremo v Jožefovi zgodbi: »Nato so sedli, da bi jedli. Ko so povzdignili oči in pogledali, glej, je prihajala popolna družba Izraelcev iz Galaada. Njihove kamele so nosile kozlinec, mastiko in ladan. Potovali so, da to ponese v Egipt.«

Pri precej nebojevitem značaju Egipčanov v starih in Jožefovih časih bi lahko rekli, da so prišli Egipčani do izrabljanja tujega blaga bolj po koncesijah kakor z vojaško silo. Po tem takem bi ne bilo prav nič izrednega, da so Egipčani dajali zatočišča in bivališča azijskim rodovom, ki so bili v stiski. Tak slučaj nam poroča sv. pismo, ko beremo: »Jožef je naselil očeta in brate in jim dal posest v egiptski deželi, v najboljšem delu dežele, v rameški pokrajini, kakor je faraon zapovedal.«

Tudi v posameznostih kaže Jožefova zgodba pristen egiptski kolorit, posebno razne službe (veliki točaj, dvorni pek) in pa stališče žena v egiptski družbi. Zdi se, da je bila slednja poročena Egipčanka - Putifarka. Naj navedemo zgodbo o dveh bratih, kakor je napisana na papirusu d'Orbinea: Bila sta dva brata, Inpu in Bata. Eden je bil poročen, drugi pa ne. Zena poročenega brata je poskušala zapeljati mladeniča, lastnega svaka. Ker ga ni zmogla, ga je obdolžila pregrehe in zatočila možu. Nedoroljni brat jo je seveda popihal, preden ga je dosegla bratova maščevalna roka. Tudi imamo ohranjeno svarilo egiptskega modreca: »Zena je podobna tili vodi, kjer ne vidimo vrtnice. Zena, čigar mož je daleč zdoma, ti vsak dan govori, kaj ni sem brhka, če ni nobene priče. Pred teboj stoji, da te ujame v svoje mreže. Smrten greh bi bil, če ji verjameš.« Prav to povedo besede modreca Ptah-hotepa: »Kadar greš v hišo kot gospod, kot brat, kot prijatelj in hočeš prijateljstvo poglbiti, tedaj se varuj približati se ženi. Ne bo dobro zate.« Zdi se, da je bila posebna posebnost egiptskih žena: zapeljivati moške.

Poglejmo politično življenje Egipta v tistih časih! Najstarejši Egipt (I.—6. din. 4000—2500) je bil strogo centralistična država. Posamezni visoki uradniki so dosegli, da so otroci podedovali njihovo službo. Tudi so jim kralji pokla-

njali bogata darila v obliki raznih dežel, zlasti v času 6. do 12. dinastije. Iz tega se je razvila vladna bogatih družin, ki so nam znane pod imenom »porodice«.

Kako so posamezne družine z dedovanjem služb in po kraljevih darilih prišle do bogastva in vpliva, naj navedemo, kar je napisano v grobu Hnum-hotepa, kneza v Menat-hufu:

»Njegovo veličanstvo Nubkare, sin Re-a, Amenemhet (III. 1935—1903) me je postavil za dednega kneza, deželnega grofa, predstojnika vzhodne pušave v dediščino mojega (starega) očeta in moje stare matere v Menat-hufu, kakor se tu to zgodilo tudi mojemu (staremu) očetu in moji (stari) materi po kraljevem dekretu Njegovega Veličanstva Sehetepibra, sina Re-a, Amenemheta (I. 2000—1970). Ta ga je postavil za dednega kneza, deželnega grofa in predstojnika vzhodne pušave...«

(Pozneje) ga je postavil za dednega kneza, deželnega grofa... in načelnika dežele gazel.

On je postavil njegovega sina Neheta — njegov glas naj bo resničen — gospodar častljivosti (= umrli) v gospodarstvo čez svojo dedščino v Menat-hufu prilično veliki milosti, ki jo je užival pri kralju in glasom kraljevega dekreta Njegovega Veličanstva Heperkara, sina Re-a, Seesotrisa (I. 1970—1935).

Konec Greenejev

je naslov novemu kriminalnemu romanu, ki ga bo začel naš list prinašati

prihodnji teden

Zgodba, polna grozotnih skrivnosti, dramatičnih zapletov, nepričakovanih preobratov. Na vsaki strani čaka novo presenečenje, da bralcu zastaja dih in da ga roman neubranljivo veže do konca.

Konec Greenejev

je kriminalni roman, kakršnega v slovenščini še nismo brali. Nobena, še tako fantastična reklama zanj ni pretirana. Če zaradi njega se vam spleta naročiti najcenejši, najboljši slovenski dnevnik

SLOVENSKI DOM

Dalje.

Iz Cerknice poročajo...

Ogenj v Hranilnici in posojilnici. Na do sedaj še nepojasnjen način je v nedeljo zjutraj ob pol 6 izbruhnil požar v manjši sobi Hranilnice in posojilnice. Ogenj so opazili orožniki, ki v hiši tudi stanujejo, in so o tem takoj obvestili cerkniške poklicne gasilce. Ti so takoj prišli in rešili iz sobe precej stolov in druge oprave. S težavo so gasilci preprečili večji požar in hujšo škodo. Razbiti so morali pod, kjer je ogenj, zaradi kratkega stika v električnem vodu, najbrž tudi nastal. Škoda je krita z zavarovalnino.

Ob tej priliki naj še omenimo, da smo v Cerknici prošli teden dobili poklicno gasilsko četo, sestojajo iz 6 mož, katere rajon obsega cerkniški in loški sodni okraj.

Opozorilo! Zaradi nove odredbe o svobodnem gibanju ljudstva je v župni cerkvi spremenjen za nedelje red sv. maš. Te se bodo brale sedaj: prva ob pol 8, druga ob pol 10 in tretja ob pol 12. Opozornosti tudi prijatelje in sosede!

Primšarjevemu Jožetu ob preranem grobu

Cerknica, 12. februarja.

Korajža velja, Jože, sem ti rekel ob priliki mojega zadnjega obiska v nedeljo popoldne. S prijateljem Lojzom sva prišla, da ti dava malo korajže, ker smo izvedeli, da se pripravljaj na pot — v zdravilišče v Padovo.

S kakšnim veseljem, poln upanja za zopetno ozdravljenje, si naju sprejel. Z veseljem si nama pravil, da že veš, kako lepo je tam... In ko vsa odhajala, sem ti naročil, da nam moraš javiti, preden boš odšel.

In odšel si, dragi Jože. Šele mali zvonček nam je v ponedeljek zjutraj naznanil, da te ni več... 14 dni za prijateljem Tonetom si odšel, mi pa moramo v 14 dneh pretrpeti dva težka udara.

Zavratna bolezen — jetika — ki nam je pobrala že toliko mladih, upolnih in idealnih moči, tudi tebi ni prizanesla. Prikovala te je v posteljo za dalj časa. Toda vdano in potrpežljivo si prenašal udarec bolezni, hiralo je tvoje telo, tvoj duh pa je bil vedno močan. Z velikim zanimanjem si sledil dogodkom. Tvoje želje, ki so bile tudi naše, smo poznali.

Velikokrat si igral na prosvetnem odru. Zdaj je padel zastor za vedno, Jože. Koliko let si sodeloval in krepil moč cerkvenega pevskega zbor! Zdaj je utihnil tvoj tenor, dragi prijatelj.

Težko nam je ob tvoji krsti, ob tvojem preranem grobu. Saj si dočakal šele 30 pomladi. — Težko nam je razumeti, da si nas zapustil za vedno. Toda trdna vera, da si odšel na boljše, nas tolaži, dragi Jože.

Počivaj mirno v hladnem grobu. Mi, tvoji prijatelji, te ne bomo pozabili nikdar! — Prijatelj.

V treh vrstah...

V Dolenji vasi, v struzi potoka Cerknišice, blizu Cerknice, nedaleč od lvetove žage se je zadnji teden kar naenkrat razpočila zemlja v dolžino 4 ali 5 metrov. Razpoka je bila široka 30 cm, reža pa globoka do 5 m. Na koncu te razpoke je prepad, katerega dna se pa sploh ne vidi. Po šumenju vode, ki pada v ta prepad, mora biti precej globok. Prepad vodi bržkone pod Svetov vrh in ima zvezo s tistimi, ki so ga delno zasuli tam, kjer je stalo znamenje. Globoki prepad je zbudil veliko zanimanja med ljudmi, gotovo pa se bodo zanj pozanimali tudi raziskovalci kraških jam.

V vasi Poljane pri Dolenjskih Toplicah je šla preteklo sredo Kržičeva mati na dnino, doma na peči pa je pustila štiriletnega otročiča. Zaradi velike vročine, kajti v mrzlem dnevu je bila peč zakurjena, pa se je na peči vnel papir in cunj. Nastal je ogenj. Vsa koča je bila kmalu v plamenu in je pogorela do tal. Z njo vred pa je zgorel tudi nesrečni otrok.

Veliko Brunetovo žago v Kočevski Reki je zdaj dobil v najem ribniški lesni trgovec Janez Arko in je seveda obrat v polnem teku.

Na Blokah so bili zaradi velikega snega na nekaterih krajih pravi zameti. V samih Blokah so morali pred šolo in cerkvijo narediti pravcati tunel, če so hoteli, da so šli lahko otroci v šolo, ljudje pa v cerkev.

V Mariborskem okrožju je izšla naredba, ki prepoveduje točilen alkoholnih pijač, da bi dajali alkohol mladeničem, ki še niso stari 18 let in pa tistim osebam, ki ga že imajo »pod kapo«, pa bi še hoteli lokati božjo kapljico. Kdor bo to odredbo prekršil, bo strogo kaznovan. V redu in prav.

Ptujska prostovoljska gasilska četa se je odločila, da bodo njeni člani imeli stalno gasilsko stražo.

Na bivši nemško-jugoslovanski meji so ostali zdaj številni prazni bunkerji. Zdaj jih je dala oblast na razpolago tistim, ki se zanje zanimajo. Lastniki pa jih morajo predelati v srambe za poljedelsko orodje in spravljanje poljskih pridelkov, preden jih zvozi domov, ali pa jih morajo porušiti in zemljo obdelati.

Podružnica okrožne hranilnice v Kraju bo v kratkem začela s poslovanjem v št. Vidu ob Savi. Podružnica bo imela svoje prostore v hiši nasproti župne cerkve.

Andrejčkov
Jože**Zalost in veselje**Roman
v slikah

Risal Jože Beranek Besedilo priredil Mirko Javornik

397.

Kapitan je vedel, da so do tujcev hudo nezaupljivi in da ju imajo za vohuna. Ni se kazalo ustavljal. Malajci so slopili v kolobar ter vzeli kapitana in Tomaža medse, potem se je vsa drhal odpravila na pol. Vojaki so bili krepki, visoki ljudje malajskih obrazov in zamolke kože.

398.

Ko so prišli skozi palmov gozdič, se je v plitvi kolonji pokazalo nekaj bornih koč, med njimi pa večje leseno poslopje — poglavarjeva palača. Stražniki na okopih so začudeno ogledovali bela tujca, ki sli med svojo stražo zavila naravnost proti poglavarjevemu bivališču.

399.

Pred vhodom v glavarjevo hišo je bil postavljen moslovž, ki je delal prijetno senco. V precej obširnem prostoru, kamor so pripeljali jelnika, je na pogrnenih tleh sedel radža, poglavar, ki ju je še v dokaj gladki angleščini vprašal, odkod sli in kaj iščeta v njegovi deželi.

Vojskovanje v džungli**Prvič v zgodovini se zdaj odigravajo večji vojaški spopadi tudi v džungli**

Sodobna vojna je takšna, da je ne sme ustaviti noben, niti še tako težaven svet, čeprav predstavlja na videz še takšne ovire. Znanje so težave, s katerimi se mora boriti sodobni vojak na vročih afriških tleh, ob robu pečene pušave, znani so silni napori, ki jih je treba prestati pri vojskovanju v hribovitom svetu, kjer težki tanki ne tečejo, ali vsaj zelo neradi, precej na splošno pa javnost pozna tudi velike neprijetnosti, s katerimi se mora evropski vojak sprijazniti pri vojskovanju ob strahotnem mrazu, kakršnega prinaša ruska zima. O tem je bila svetovna javnost vsaj iz uradnih vojaških poročil, že precej dobro obveščena in si vojskovanje ob takšnih izrednih okoliščinah tudi vsaj približno lahko predstavlja. Pred nekaj tedni pa so vojna poročila začela prvič omenjati težave, s katerimi se morajo na primer Japonci boriti pri svojem prodiranju po divji džungli in Malajskem polotoku. Prvič se je zdaj v zgodovini zgodilo, da je tudi džungla postala veliko vojno gozorišče, na katerem poje svojo mrtvaško proem najraznovrstnejše sodobno orožje.

razgret zrak džungle ti stiška grlo, kakor če bi bil zaužil kak strupen plin. Tu pa tam se ti noga vdre globoko v razbeljeni pesek, drugič spet v močvirnat svet, preko katerega je po silno težavna. Poti so ti komaj toliko široka, da gre s težavo po njih volovska vprega, zli celo samo natovorjeni konji. Cete si morejo utirati pot le s pomočjo palice in majhnega srpa v roki.

Nenadne toplinske spremembe

Ko se vleže noč, tako nenadno kakor bi ugasnila luč na odru, nastopi, prav tako nenadno, tudi mraz tropskih noči. V nekaj kratkih minutah nastane iz vročega tropskega dneva mrzla noč, tako nenadna je ta toplinska sprememba. Človeka ponoči stresa mraz, tudi če ima na sebi kar dve volneni maji ter se mora zaviti še v volneni koc. Nasprotno se zgodi jutraj, v hipu takorekoč odneha nočni mraz in zavladava nad deželo spet strašna vročina že na vse zgodaj.

Simfonija džungle

Ob takšnih okoliščinah so naše čete prodirale teden dni. Džungla s svojimi skrivnostnimi tajnami in s svojimi nič manj skrivnostnimi glasovi ni prav nič gostoljubna. Tu rjove tiger kot na Japonskem ognjeniki. In potem zaslišiš nenadno še rjovenje leva, ki je v tej džungli tudi doma. In nato vidiš še številne najraznovrstnejše opice, ki telovadijo po drevju, vse naokrog pa se spreletavajo med petjem pisani tropski ptiči. To pa je šele približna simfonija prave džungle. Človeka navaja neko čudno občutje neprestane strahu pred nečim.

Celo strupena kobra beži...

Tajski vojaki, ki gredo spredaj, se zde nekam silno zamišljeni, kakor da bi silno pazili, da ne zgreše poti, ali da bi se pravočasno umaknili nevarnosti, ki jim preti na vsakem koraku. Tu slišiš tudi čudne primitivne glasove divjih domačinov, ki se jih je na stotine in stotine zbralo ob prihodu vojaštva. Kaže, da še niso nikdar videli takšne vojske, ki se niti divje džungle ni ustrašila. V drugačnih razmerah bi takšni kriki pomenili za tujca prav gotovo njegov konec, kajti ti divjaki so oboroženi s puščicami, ki so jih bili namočili v strup. Kar na tihem, bi se končala njegova življenjska pot.

Dozdaj še niso nikdar v zgodovini prodirali po teh deželah večji vojaški oddelki. Niti tiger, kralj džungle, niti sloni, niti divja plemena, ki tod prebivajo, se ne upajo postaviti po robu japonskim četam. Celo strupena kobra beži pred njimi...

Žeja — najhujši sovražnik

Najhujši sovražnik, ki nanj naleti v džungli, pa je žeja. Često je ta preskušnja za človeka zelo težka. Čutarice za vodo so prazne, pekoče sonce prodre tudi skozi gosto zaraščeno drevje, da se niti v njegovem zavetju ne moreš prav nič ohladiti. Vojaki že omahujejo in njihov korak je vedno bolj truden. Zdi se, da tudi pot postaja vedno ožja. Poveljnik, ki si je bil pred kakimi desetimi leti pridobival skušnje v džungli, ukazuje, da morajo vojaki trikrat na dan dobiti kinin. Poraba vode je strogo omejena.

Slednjič se pokaže pred nami potok, ki teče čez pot. Toda častnik vojakom ne dovoli, da bi pili. Toda ni zdrava in lahko te pograbi mrzlica, če se je napiješ.

Zalostno nadaljujejo vojaki svojo pot. Cesta postane tako ozka, da se mora volovska vprega ustaviti, in treba je tovor zložiti. Preide nazadnje v stezo, ki se vije sem in tja med drevjem, prepredenim na gosto z ovijalkami. S težavo si vojaki utirajo pot skozi pragozd. Slednjič naletimo v neki tajski vasi na toliko zaželeno vodo. S sloni so tu nanosili skupaj potrebna živila za vojaštvo, kajti tu voz ne teče. Počivali smo tam en dan in si spet privezali dušo. Pokrepli smo se tudi lahko z ribami, ki jih je bilo v ent tamkajšnjih rek obilno.

Pozornost je obrnil nase krik nekega častnika, ki je prinesel pokazat čudno žival. Bil je to 25 cm dolg škorpion, ki ga je našel skritega pod starim bambusom. Celo poveljnik je bil presenečen nad tem.

Naslednji dan se je prodiranje spet nadaljevalo in sicer je bil to

pohod čez prostrana močvirja

Voda je vdrala v čevlje ob vsakem koraku. Toda tudi to ni ustavilo prodiranja. Prispeli smo slednjič le do britanske meje.

Najlepši in najzanimivejši slovenski list je po splošni sodbi

OBISK

ilustrirani druž. mesečnik

Letna naročnina samo 40,- lir

Naroča se pri upravi, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 6

Časnikar, ki se je izgubil v džungli, pripoveduje

O vojni v džungli je nek japonski časnikar napisal dolgo poročilo, v katerem popisuje, kaj je vse doživel, ko je nekaj časa sledil nekemu vojaškemu oddelku, potem pa se izgubil ter po džungli taval sam, dokler se nazadnje le ni rešil smrti, ki mu je grozila takorekoč na vsakem koraku. Pripoveduje nekako takole:

Izgubil sem vojaški oddelk, ki sem mu bil sledil, ter potem sam nadaljeval težavno pot skozi gosto bambusovo džunglo, ko me je nenadno prestrašilo rjovenje tigra. Navadil sem se bil na eksplozije letalskih bomb in na napade s tanki, a tista strašna samota v zelenem pragozdu ter nenadno erečanje s kraljem džungle, je bilo zame nekaj edinstvenega. Posrečilo se mi je izogniti se srečanju s tistim tigrom in najti nek drug vojaški oddelk. Zdelo se mi je, da je poveljnik te vojaške skupine stulil, da mora počakati...

Japonske čete prodirajo iz Tajske proti južni Birmaniji skozi najgostejšo džunglo, kamor skoraj gotovo še nikdar ni stopila človeška noga. To prodiranje pa je zelo težavno tudi zato, ker je treba iti

čez 1.500 m visoke gore

Japonski vojak mora tu prestati mnogo večje napore in žrtve, kakor pa v bojih za Malajo. Podnevi te kar tišči k tlom silna tropska vročina. Vlažen in

Umrla nam je naša dobra in skrbna žena, oziroma sestra, svakinja in teta

Samotorčan Karolina ro. Turk**žena posestnika in mesarja**

Pogreb nepozabne bo v soboto, 14. februarja ob 10 dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Gor. Logatec, dne 12. februarja 1942.

Samotorčan Jože, mož, tudi v imenu ostalega sorodstva.

DOBRI STARI ČASI

82

Včeraj je bil pri nas upravitelj iz Caravine. Povedal je, da je 11. zvečer prišel Pasotti zelo pozno v Cressogno. Prišel je v hišo k babici vprav, ko so molili rožni venec, da se je moral tudi on udeležiti molitve. Upravitelj se je zaradi tega zelo smejal. Po njegovem gre Pasotti samo zato k maši, ker je c. kr. upokojenec, molji pa nekaj, kar ne vem, kaj je. Pripomnil je še, da je Pasotti ostal, ko so drugi odšli, ter se pogovarjal z groflico. Poleg je bil tudi Bellini. Bellini je isti dan dospel iz Brescije. Najbrž je prinesel denar zate.

Do oktobra, dokler ne bomo dobili Tvojega denarja, je toliko, da bomo živeli. Druga ne rečem nič.

Ciklamo, ki jo boš našel tu, Ti pošilja Marija. Moram Ti povedati to. Lahko si misliš, v kakšnem duševnem stanju me vidi. Sliši tudi večkrat, da govorim s stricem o Tvoji stvari. Stric je vedno stric. V svojem življenju je imenoval cigane samo najemnike, ki so mu ponujali denar, in onega strica, ki je čisto različen od njega. Ta stric je bil vsa leta izžemal svojega nečaka, pa mu ni zapustil niti beliča. Drugih ciganov ni hotel nikdar videti, pa jih tudi zdaj noče. Kadar zdaj govorim z njim, hoče Marija vedno poslušati. Vedno jo pošljem ven, toda mnogokrat ne zapazim, da se prav tiho vrne.

Danes zjutraj je molila svoje molitvice. O Franco, Tvoja hči je verna v Tvojem smislu! Nazadnje je molila za ubogo staro mater Terezijo. »Mama,« je rekla potem, »zdaj bom molila pa še za staro mater iz Cressogna.« Odgovorila sem s trpkimi besedami, kakor sem pač mogla. Priznam, če hočeš, da nisem naredila prav. Marija me je pogledala in rekla:

»Ali je stara mati iz Cressogna res hudobna?« — »Da.« — »Zakaj pa pravi stric, da ni hudobna?« — »Ker je stric tako dober.« — »In ti, ali nisi tako dobra?« — »Ti moja ljuba nedolžnost, nisem mogla drugega, ko da sem jo s poljubi skoraj zadušila. Komaj pa sem jo spustila, je spet začela: »Veš, ti n' boš prišla v nebesa, ker nisi tako dobra.« To o nebesih, je njena stalna misel. Ubogi Franco, ker je ne moreš imeti pri sebi! Kako zadovoljen bi bil z njo! Veliko žrtev trpiš! Če ti lahko naredim veselje, ti povem, da sem našla edino možnost, da ljubim Boga, v tem dekletu, zakaj v njej se mi zdi Bog viden in razumljiv.

Zbogom, Franco. Objemam Te.

Luiza.

P. s. Za prvi oktober sem odpovedala Veroniki. Prvič zaradi varčnosti, drugič pa, ker sem zvedela, da ima ljubzen z nekim financarjem. Oh, še to bi bila kmalu pozabila! Pred pol ure je prišla Ester ter mi rekla, da se je odločila, da privoli. Toda hoče počakati še dan, preden bi videla profesorja. Nos je torej pogoltnila, a ga še ni prebavila.

Franco Luizi.

Turin, 12. septembra 1855.

Snoči me je poslal Dina v gledališče Angennes. Kjer slabo igrajo staro opero, ki mi n' ugaja, to je »Marin Faliero«. Temu se je pridružila še mučna misel, da moram potem spisati članek. Lahko si misliš, da nisem imel preveč užitka. Tovariš se je ponudil, da me predstavi v loži, kjer sta sedeli dve sijajno oblečeni dami. Mislim, da je storil to zaradi Dineve želje, zakaj obotavljal se je in vrgel nagel pogled na mojo obleko, ki je očitno oznanjala sušo v moji denarnici. Lahko si misliš, da mi je bilo ljubo, da sem se izvelel iz zadrege!

Obleka stara, ponošna, a zvesta dolžan sem ti hvala, ki ti je ne odtegujem!